

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบหาความสัมพันธ์ (descriptive correlational research) เพื่อศึกษาภาวะซึมเศร้าหลังคลอด การสนับสนุนทางสังคม และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของมารดาวัยรุ่น และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะซึมเศร้าหลังคลอด การสนับสนุนทางสังคม และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของมารดาวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างคือ มารดาวัยรุ่นไทย อายุต่ำกว่า 18 ปี ที่มารับบริการตรวจหลังคลอด 6 สัปดาห์ ที่แผนกนรีเวชกรรม โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ และแผนกหลังคลอดและวางแผนครอบครัว โรงพยาบาลปทุมธานี ระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2558 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 จำนวน 85 ราย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ และผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 2) แบบประเมินภาวะซึมเศร้าหลังคลอด EPDS ที่สร้างโดยค็อกซ์ และคณะ (Cox et al., 1987) และแปลเป็นภาษาไทยโดยปีตานูปงศ์ และคณะ (Pitanupong et al., 2007) 3) แบบประเมินการสนับสนุนทางสังคมของมารดาหลังคลอดของนลินี สิทธิบุญมา และคณะ (2558) ที่สร้างจากแนวคิดการสนับสนุนทางสังคมของเฮาส์ (House, 1981) และ 4) แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของมารดาวัยรุ่น ผู้วิจัยได้ดัดแปลงขึ้นจากแบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของมารดาวัยรุ่นของล็อกส์ดอน (Logsdon, 2009) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามภาวะซึมเศร้าหลังคลอด EPDS เท่ากับ .81 แบบประเมินการสนับสนุนทางสังคมของมารดาหลังคลอดเท่ากับ .92 และแบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของมารดาวัยรุ่นเท่ากับ .85

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะซึมเศร้าหลังคลอด การสนับสนุนทางสังคม และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของมารดาวัยรุ่น โดยตรวจสอบการแจกแจงข้อมูลด้วยสถิติโคลโมโกรอฟ-สมิรโนฟ (Kolmogorov-Smirnov) พบข้อมูลมีการแจกแจงแบบโค้งปกติจึงใช้สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัย

1. มารดาวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้าหลังคลอด ร้อยละ 42.35 และมีคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าหลังคลอดเท่ากับ 6.80 (S.D. = 4.95)
2. มารดาวัยรุ่น ร้อยละ 82.35 ได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับมาก และมีคะแนนเฉลี่ยการสนับสนุนทางสังคมเท่ากับ 4.15 (S.D. = .57)
3. มารดาวัยรุ่น ร้อยละ 54.12 มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของมารดาอยู่ในระดับมาก และมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของมารดาเท่ากับ 3.05 (S.D. = .32)
4. ภาวะซึมเศร้าหลังคลอดมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของมารดาวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.256, p < 0.05$)
5. การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของมารดาวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .215, p < 0.05$)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการพยาบาลเพื่อส่งเสริมให้มารดาวัยรุ่นมีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในระยะหลังคลอด โดยเพิ่มการสนับสนุนทางสังคม และลดภาวะซึมเศร้าหลังคลอด

ด้านการศึกษาการพยาบาล

ควรนำข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของมารดาวัยรุ่น มาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนด้านการผดุงครรภ์ เพื่อให้พยาบาลผดุงครรภ์เกิดความตระหนักเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของมารดาวัยรุ่น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาในมารดาวัยรุ่นกลุ่มอื่น เช่น มารดาวัยรุ่นหลังผ่าตัดคลอด และมารดาวัยรุ่นที่มีภาวะแทรกซ้อนทางสูติกรรม อายุรกรรม เป็นต้น

2. ควรทำการศึกษาในปัจจัยอื่น ที่อาจมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของมารดาวัยรุ่น เช่น ความเครียด ความอ่อนล้า ความวิตกกังวล เป็นต้น

3. เนื่องจากภาวะซึมเศร้าหลังคลอดและการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์กัน ควรมีการศึกษาต่อเนื่องจากตัวแปรใดมีการทำนายความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของมารดาวัยรุ่นได้ชัดเจน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved